

Rapport 2010:48

Arkeologisk utredning etapp 2

kv Mesen 12

Borgs socken
Norrköpings kommun
Östergötlands län

Olle Hörfors

kv Mesen 12

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning.	4
Syfte och frågeställningar.	4
Metod och dokumentation	4
Resultat och tolkning	4
Referenser	4
Tekniska uppgifter.	6

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

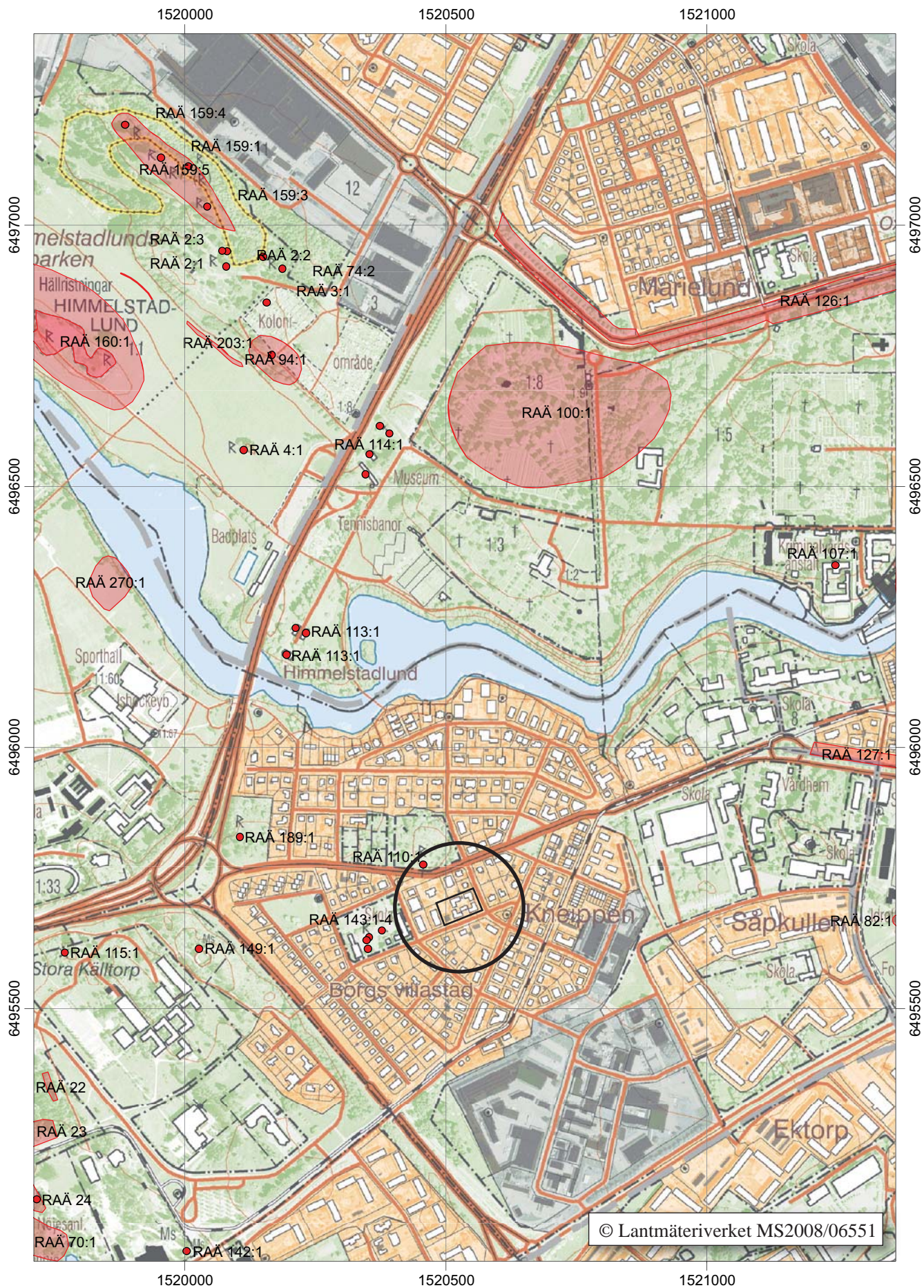
Sammanfattning

Östergötlands länsmuseum utförde våren 2000 en arkeologisk utredning etapp 2 i kvarteret Mesen i Kneippenområdet i Norrköping. Utredningen utfördes på uppdrag av Ivan Svensson Bygg och Konsult AB efter beslut av Länsstyrelsen i Östergötland. Anledningen var en planerad husbyggnation och undersökningen motiverades av närheten till de registrerade fornlämningarna RAÄ 143 och 189, Borgs socken, två lokaler med skålgropar, vilket innebar risk för att en intilliggande boplats skulle kunna beröras av arbetet. En stor del av tomten hade tidigare varit bebyggd med ett hus med källare.

Vid utredningen togs sex schakt upp med hjälp av en grävmaskin. Schakten grävdes till orörd mark utan att några dolda fornlämningar påträffades.

Olle Hörfors
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan, blad 8G9e, med undersökningsområdet markerat. Skala 1:10 000.

Inledning

Inför en nybyggnation i kvarteret Mesen 12 beläget i Kneippenområdet i Norrköping genomfördes en arkeologisk utredning etapp 2 våren 2000. Utredningen utfördes på uppdrag av Ivan Svensson Bygg och Konsult AB efter beslut av Länsstyrelsen i Östergötland. För fältarbetet svarade antikvarie Clas Ternström medan antikvarie Olle Hörfors sammanställt rapporten.

Områdesbeskrivning

Undersökningsområdet är beläget i Borgs socken och i Norrköpingsstadsdelen Kneippen strax sydväst om stadens medeltida stadskärna.

Direkt norr om kvarteret Mesen finns en milstolpe av röd kalksten, RAÄ 110 i Borgs socken. På Villastadsskolans tomt direkt väster om kvarteret Mesen finns flera kända hällristningar i form av fyra lokaler med ett trettiotal skålgropar, RAÄ 143:1-4. De flesta anses vara från bronsålder men i fornminnesregistret anges att många säkert också kan ha "förbättrats" eller huggits av skolbarn.

Längre västerut, strax öster om Kneippens trafikplats, finns ytterligare en skålgropsförekomst, RAÄ 189, bestående av två skålgropar samt i senare tid inknackade initialer. Söder om samma trafikplats finns också RAÄ 149, en sentida minnessten över anläggandet av Norrköpings vattenledning.

Den enda rapporterade arkeologiska undersökning som genomförts i närheten av utredningsområdet var en inventering efter berghällar med eventuella hällristningar som genomfördes inför ombyggnaden av Söderleden strax söder om utredningsområdet 2006 (Fendin 2006). Inga okända fornlämningar påträffades vid detta tillfälle.

Den aktuella utredningen etapp 2 föreslogs av en arkeologisk utredning etapp 1, utförd av Norrköpings stadsmuseum 1995. Denna kom dock aldrig till stånd men den byråmässiga granskningen inför arbetet visade att under mark dold fornlämning kunde förekomma i kvarteret (kostnadsberäkning från Norrköpings stadsmuseum 1995.11.07 dnr 213/95).

Syfte och frågeställningar

Den arkeologiska utredningen hade till syfte att fastställa om forn- och/eller kulturlämningar fanns inom området för den planerade exploateringen. Eventuella framkomna lämningar skulle beskrivas till karaktär, utbredning, omfattning, sammansättning och komplexitet samt om möjligt dateras.

Metod och dokumentation

Vid undersökningen togs sex schakt upp med hjälp av en grävmaskin. Schakten grävdes till orörd mark utan att några dolda fornlämningar påträffades. Dokumentationen inskränktes därför till en inmätning av schakten och en skriftlig beskrivning av dessa.

Resultat och tolkning

Sammantaget grävdes sex schakt inom området. Ingen fornlämning påträffades. Schakt 1-3 innehöll byggnadsavfall och bärlager. Schakt 4-5 endast mylla ned till orörd mark, bestående av morän. Schakt 6 upptogs över det rivna huset i syfte att sondera djupet för källarens bottenplatta, vilken låg 1,4 m under marknivån.

Referenser

Fendin T 2006. *Berghällar vid Söderleden, Norrköping*. Hjalmar Brantings gata och Skarphagsleden. Arkeologisk utredning etapp 1, Norrköpings stad och kommun, Östergötlands län. Rapport ÖLM 2006:62.

Arkivhandlingar i Östergötlands läns museums topografiska arkiv.

Kostnadsberäkning från Norrköpings stadsmuseum 1995-11-07 dnr 213/95. Annika Toll och Ann-Charlotte Hertz.

Schakt 1

9 x 1,5 m och 0,6 m djupt.

Innehöll raseringslager med tegelkross, asfalt samt bärlager av grus. Berg framkom vid 0,6 m djup.

Schakt 2

5 x 1,5 m.

Innehöll bärlager av grus och asfalt.

Schakt 3

4 x 1,5 m.

Innehöll raseringslager och en betonggrund.

Schakt 4

7 x 1,5 m och 0,4 m djupt.

Innehöll mylla. Orörd mark bestående av morän vid 0,4 m djup.

Schakt 5

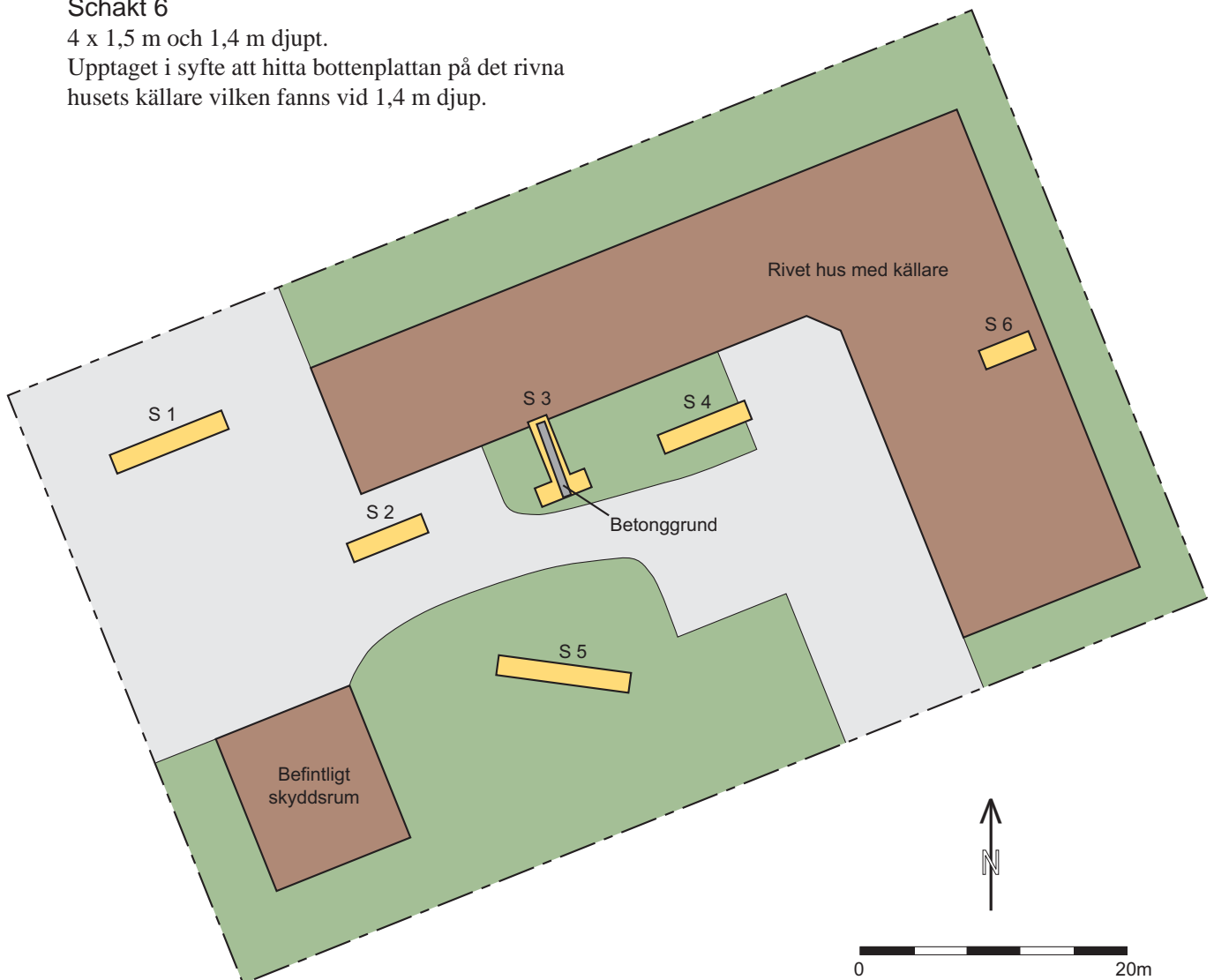
10 x 1,5 m och 0,4 m djupt.

Innehöll mylla. Orörd mark bestående av morän vid 0,4 m djup.

Schakt 6

4 x 1,5 m och 1,4 m djupt.

Upptaget i syfte att hitta bottenplattan på det rivna husets källare vilken fanns vid 1,4 m djup.

Figur 3. Schaktplan för kv Mesen.12. Skala 1:500.

Tekniska uppgifter

Lokal	kv Mesen 12
Socken	Borg
Kommun	Norrköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnr	Invid RAÄ 143, 149 och 189 Borgs sn
Ekonomiska kartans blad	085 94 (8G 9e Norrköping)
Koordinater	X6495690 Y1520540
Koordinatsystem	RT 90 2,5 gon V
Typ av undersökning	Arkeologisk utredning etapp 2
Länsstyrelsens dnr	220-3080-00
Länsstyrelsens handläggare	Carin Claréus
ÖLM dnr	167/00
Kontonr	6415
Uppdragsgivare	Ivan Svensson Bygg o konsult AB
Kostnadsansvarig	Bo Eriksson
Projektledare	Clas Ternström
Fältarbetstid	2000-03-21
Yta/Volym/Löpmeter	45 m ²
Fynd	-
Foto filmnr	-
Analyser	-
Grafik	Lasse Norr
Renritning	Lasse Norr
Grafisk form	Lasse Norr
Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.	
Ur allmänt kartmaterial	© Lantmäteriverket MS2008/06551
ISSN 1403-9273	Rapport 2010:48 © Östergötlands länsmuseum

Östergötlands länsmuseum utförde våren 2000 en arkeologisk utredning etapp 2 i kvarteret Mesen i Kneippenområdet i Norrköping. Utredningen utfördes på uppdrag av Bo Svensson Bygg och Konsult AB efter beslut av Länsstyrelsen i Östergötland. Anledningen var en planerad husbyggnation och undersökningen motiverades av närheten till de registrerade fornlämningarna RAÄ 143 och 189, Borgs socken, två lokaler med skålgropar, vilket innebar risk för att en intilliggande boplats skulle kunna beröras av arbetetna. En stor del av tomten hade tidigare varit bebyggd med ett hus med källare.

Vid utredningen togs sex schakt upp med hjälp av en grävmaskin. Schakten grävdes till orörd mark utan att några dolda fornlämningar påträffades.